

Транскрипция на откъс от телевизионното предаване „120 минути със Светослав Иванов“ по bTV (28.05.2023 г.)

Мира Янишевская

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
имейл: mira_yanis@yahoo.it

Етикет на записа: медии, обзорно телевизионно публицистично предаване, интервю в „120 минути със Светослав Иванов“

Дата на излъчването: 28.05.2023г.

Основна тематика: Георги Господинов получава световната литературна награда „Букър“

Допълнително засегнати теми: Романът „Времеубежище“ и фундаменталните въпроси, които той поставя на дневен ред – за същността на спомените и ходът на времето. За силата на перото, спомените от миналото и за надеждите за бъдещето

Участници: **Водещ: Светослав Иванов (С.И):** пол – М; професия/занимание – журналист, телевизионен водещ; образование – висше, официално облекло (костюм риза и вратовръзка)

Гост на предаването: Георги Господинов (Г.Г.) пол – М; професия/занимание – писател, литературовед, редактор, преподавател в НБУ; образование висше; PhD ; официално към кежуал стил (сако и пуловер)

Ситуационен комплекс (описание на обстановката и разположението на участниците):

телевизионно студио, в центъра, на което има голяма кръгла стъклена маса в черен цвят, наподобяваща циферблат на часовник. Цифрите са римски, в син цвят. Подът на студиото е светло синьо, центърът около масата е бял, кръгъл. Зад масата има голям екран. Столовете на водещия и интервюирания са бели и разположени точно един срещу друг. (На циферблата на часовника, нарисуван върху

масата – разположението на водещия С.И. е между 2 и 3 часа, на интервюирания Г.Г. между 9 и 10 часа.) От дясната половина на масата е водещият С.И., от лявата половина – гостът Г.Г.

Ситуационна тоналност (определя се по скалата на Ризел-Тарасов-Лендел (Леонтьев, Сорокин, Тарасов 1977, 194; Виденов 1979, 30):

/а/ възвишена (висока) тоналност;

/б1/ част от служебната е спонтанно-неутралната тоналност;

Транскрибирал: Мира Янишевская , Софийски университет „Св. Климент Охридски“, ФСлФ, магистърска програма „Трансгранична българистика“

Дата на транскрипция: 20.06.2023

Продължителност на транскрибирането откъс: около 10 минути

Линк към записа в интернет: <https://youtu.be/wBqnSQJOJ4s> (28.05.2023г.)

Анализиран откъс: 1:28 – 11:08

С.И.: дами и господа/(гледа към камерата, леко затваря очи, главата е наклонена на дясно)с оглед на събитията напоследък в България и света // (изправя главата си и леко отдръпва тялото си назад) Времеубежище и Георги Господинов наистина се превръщат в нашето убежище// поздравление за наградата и добре дошли //(обръща глава по-рязко и поглежда към Г.Г. с лека усмивка)

Г.Г.: благодаря ви // (кимва няколко пъти с глава)добре завариха //(поглежда надолу и намества тялото си)

С.И.: как сте// (зад кадър)

Г. Г.: аааах (въздиша)ххххх / (засмива се, поглежда надолу и движи тялото си наляво надясно, ръцете са с отворени с длани една към друга на известно разстояние) още се опитвам да свикна (от същото положение на ръцете приближава отворените си длани една към друга, после пак ги раздалечава) и (лек смях) да свикна с това (---) (поглежда на долу после поглежда водещият)

С.И.: толкова емоции (---) (зад кадър)

Г.Г.: с това което се случи защото то беше // ааа всъщност имаше много вълнение /имаше много напрежение/ (поглежда надолу, после към водещия, смръщва вежди, след това се усмихва, леко преплита пръсти, дланите са допрени една до друга) до последно никой от участниците (кима с глава) / разбира се не знаеше / (леко отваря ръце с длани нагоре) до последната секунда//

С.И.: вие видяхте ли се // преди това/ (накланя леко тялото си напред, ръцете до китките са на масата, дланите на ръцете са допрени една до друга и са изправени) преди церемонията/ запознахте се (---) (вдига дясната си ръка, докосва лицето си с нея под носа, след това намества очилата си)

Г. Г.: ние се видяхме // и това беше също особено (---) /защото това са хора дошли от четири континента писатели (погледът е надолу, ръцете са изпънати с длани една към друга свива ги в юмрук и ги изправя, след това с изпънати длани потупва върху масата с външния ръб на ръцете) /с наистина добри книги// най-възрастната участничка (леко повдига вежди и поглежда към С.И.) беше на 89 години ааа имаш писатели от Южна Корея// (разтваря ръце с длани нагоре, поглежда надолу и надясно, после към С.И., леко повдига вежди) беше така (кимва с глава)// спряган също за един от фаворитите Гвадалупе Нетел от Мексико// изобщо се събраха хора от четири континента и беше много // можеше да се види/ така// вълнението във въздуха// (прави кръгови движения с ръцете си с отворени длани една към друга, а след това кръстосва пръсти)

С.И.: а/ говорейки за вълнението // във въздуха// може ли да посочите един конкретен човек/(ръцете са свити в юмруци, след това ги разтваря с длани една към друга) на когото бихте посветили тази награда// има ли такъв човек във вашия живот // или не е един

Г.Г.: да/ винаги да// (кимва по-дълбоко с глава, ръцете не се виждат от камерата, половината част от екрана показва кадри от награждаването) вече винаги този човек е дъщеря ми // Рая// (усмихва се, поема по-дълбоко, по-шумно въздух, въздъхва) от 16 години//но самият роман е посветен на // майка ми/ и баща ми/ които продължават/ да плевят /вечните/ ягоди/ поля/ на детството// (докато произнася всяка дума кимва с глава) така че/ този роман им е посветен// аааа / по това посвещение се вижда/ че той е свързан със 60-те също / с вечните ягоди/ поля/ (усмихва се, накланя тялото си надясно, после го изправя, поглежда към водещия, после надолу, движенията на ръцете не се виждат, продължават да показват кадри от награждаването) свързан е със със със детството най-вече/ (леко повдига рамене) така че много хора са около този роман (ръцете са

свити, сплетени, кръстосани пръсти, длани допрени една до друга)и аз използвам въпроса/ (вдига дясната си ръка с изправен нагоре показалец, след това прави движение във въздуха, като че ли посочва нещо, след това докосва носа си и свива ръката си в юмрук пред лицето) за да за да // кажа първо на българските писатели/ от които съм се научил/ (разтваря пръсти на дясната си ръка и прави резки движения напред назад) защото никой не идва научен и наготово/ както беше казал някой ние стъпваме на рамене на гиганти (прави леки движения с дясната си ръка във въздуха, която е с разтворена длан, обърната надолу) иии// от първите първите книги/ които съм чел Записки по българските въстания /(кима с глава, разтваря ръце, след това доближава дланите на ръцете една до друга изправени, повдига вежди и поглежда към С.И.) първата голяма книга/ която прочетох и най-голяма за мен//(кимва и накланя глава вляво) в българската литература аа през Яворов/ през Гео Милев/ през Далчев / през Радичков аааа (кима с глава на всяка дума)през съвременните поети и писатели/ с които съм общувал и съм говорил// през Иван Теофилов/ Иван Цанев/ Иван Методиев/ ааа това са/ (прехапва устни) това са хора / с които заедно сме били в работилницата на езика/(глежда надолу и надясно като кима с глава, после поглежда С.И.) и на това е много важно и аз няма да го забравя// това са хора// част от тях // живите/ (усмихва се) които са повярвали в мен// това е също благодарност към хората/ с които // става въпрос за издателство Жанет 45/ за Божана Апостолова / за Манол/(говори с наклонена надясно глава и кимва, после леко присвива очи, поглежда надолу и надясно) за момичетата от // за мен са момичета//(кръстосва пръстите на ръцете си после ги изправя и раздалечава) от това издателство// впрочем// напоследък//(вдига дясна ръка с изправен показалец, показва във въздуха, след това с изправен показалец и свити други пръсти докосва лицето си над устните) книгата свърши (дясната ръка е свита в юмрук и е поставена на брадичката и устните, след това я разтваря с длан нагоре и разперени пръсти, кима с глава, вдига вежди и поглежда с усмивка С.И.)

С.И.: тя е свършила за часове/ доколкото чух аз (---) (зад кадър)

Г. Г.: да/ да/ (---) книгата е свършила/ разбрах / обадах се специално като идвах насам/ но също така разбрах/ че (кима с глава, навежда главата си наляво, поглежда надолу и надясно, после поглежда към С.И.) във вторник ще я има// в сряда даваме автографи// на открива панаир на книгата / (протяга ръка напред и нагоре) така че книгата ще я има// и най-интересното е / че понеже днес се връщам от Лондон имахме четения (смръщва вежди) във Уелс// във

Лондон// книгата свърши и там //(кима с глава, гледа надолу след това прави пауза и поглежда към С.И. по-продължително)

С.И.: (смее се) колко е хубаво да свършват книгите (---)

Г.Г. книгата свърши и там книгата свърши (---)и по Амазон // пишат ми приятели от цял свят /дали мога да намеря някаква бройка (двете ръце са с разтворени пръсти и длани, обърнати една към друга, леко потрива длани една в друга) ааа да това е едно от хубавите неща свързани с тази награда защото и това // аааа да това е едно от хубавите неща свързани с тази награда (прехапва устни) защото и това аз през цялото време гледах с идеята какво добро от там// тука може да се направи //(вдига ръце с разперени пръсти и ги мести ту в една, ту в другата половина на пространството пред него) едно от нещата е начина по който протича тази награда //(свива ръцете в юмруци и ги поставя на масата) вие знаете в началото бяха сто шейсет и пет автора (вдига ръка със събрани пръсти и отворена длан и показва с постъпателни движения от себе си напред към събеседника) след това има дълъг списък от единайсет автора/ има време между дългия и краткия списък за да отзвучи всяка книга/ за да се чуе за всяка книга/ след това е краткият списък/ (прави движения с ръцете, които са с изпънати и събрани пръсти, длани обърнати една към друга) в който остават само шест автора и отново има време/ в които критици читатели // истинско вълнение // започват да казват // тази книга е добра/ тази е така/ тази има шансове //(вдига дясната си ръка, пръстите са изпънати, дланта е обърната първо нагоре, после надолу и показва с нея, като я мести в пространството ту наляво, ту надясно) Гардиън излиза със негови визии за шансове (---)

С.И.: не само/ друго издание във англоезичния свят от най-големите/ което ви поставя в (накланя тялото си напред, прави движение с ръцете, които остават върху масата с отворени длани една към друга и на известно разстояние) ааа една // в едни // други измерения и вас като писатели// и българския език (повдига вежди)(---)

Г.Г.: да/ това е другото (---) (кима с глава и се усмихва)

С.И.: това е нещо прекрасно/ това е нещо прекрасно// вие вярвахте ли че ще се случи (кима с глава, гледа на долу вдясно, после вдига поглед към Г.Г. и леко смръщва вежди)

Г.Г.: ще ви кажа така //(притваря очи за кратко, после поглежда нагоре) аз бях страшно щастлив/ когато влязох в дългия списък// самото влизане в номинациите вече е голям успех (леко изправя

тялото си и накланя главата си наляво) и оттам насетне вече не се вълнувах особено// за мен беше важно/ че съм// знаете ли кой е бил в дългия списък и не е получавал награди// (кима с глава)

С.И.: не

Г.Г.: двама от най-любимите ми писатели(---)

С.И.: кои (---) (накланя тялото си наляво, размества се и се усмихва)

Г.Г.: Милан Кундера и Маркес // така че какво какво може да иска човек повече освен //(отдръпва тялото си назад и се раздвижва наляво, надясно, усмихва се)

С.И.: както може да иска повече// да/ абсолютно (---)(накланя се напред и надясно, леко раздвижва тялото си и се усмихва)

Г.Г.: да (---) бях спокоен// бях спокоен до момента// разбира се до вечерта/ в която всички се видяхме горе на Скай гарден / (вдига ръка с отворени разперени пръсти и във въздуха посочва нагоре) горе (прехапва устни)на едно една прекрасна тераса със много цветя// тъй където беше връчването на наградата // и тогава всеки от претендентите (затваря очи, леко ги стиска, разтваря ръце с длани обърнати една към друга и разперени пръсти, след това леко потупва върховете на пръстите един в друг) можеше да се види/ че си беше глътнал езика тъй / и когато съобщиха то се вижда и това което излъчвате сега (посочва към екрана с отворена длан нагоре, първо надясно, след това наляво) когато Лейла Слиман / директорът шефът на журито обяви наградата// изведнъж се чува възгласи от различни краища на залата //(вдига ръка с длан обърната навътре и разтворени пръсти и показва надалече) не само от нашата маса / където стояхме с моите издатели (---)

С.И.: а и от другите части (---)(зад кадър)

Г. Г. : и от другите части// (усмихва се)и това беше прекрасно и разбира се има секунди/ в които още не си сигурен чул ли си правилно// поглеждаме се с Анджела// май сме ние// (накланя главата си ту наляво, ту надясно, вдига напред и разперва пръстите на дясната ръка)

С.И.: какво си казахте/ поглеждайки се // май май сме ние// ооо (смее се, зад кадър)

Г.Г.: ставаме/ ние просто се прегърнахме и казахме/ истина ли е/ нали чухме добре/ това сме ние/ да това е Таймшалтер (усмихва се,

притваря очи, гледа ту наляво, ту надясно, накланя глава напред, после отваря по-широко очи и вдига вежди)

С.И.: оооо (сmee се зад кадър)

Г.Г.: след което говорих// имах възможност / след това да говорим със хората от журито// преди това изобщо// (вдига ръка със събрани пръсти, изправена длан, сочеща наляво и с резки постъпателни движения я движи отляво надясно)не се познавахме

С.И.: в никакъв случай//

Г.Г.: да/ в никакъв случай// те ни заобикаляха (вдига и разтваря ръце с отворени, леко закръглени пръсти) и казаха че от самото начало от дългия списък нататък тази книга е била винаги във личния избор на всеки един от тях // (върти ръцете си с отворени, изправени длани, като ги поставя една зад друга)

С.И.: във във претендентите ааа// това са едни прекрасни спомени/(потрива длани една в друга) между другото (посочва с показалец на дясната ръка)във Времеубежище име една // много хубава препратка/(главата е наклонена надясно, присвива очи и смръщва вежди, после поглежда към Г.Г.) и защото вие казахте шейсетте преди малко/ но тя се отнася и за осемдесетте и за деветдесетте/ (вдига вежди, затваря очи, усмихва се и прави леко кимване с главата)говорейки за Некерман/ за този прословут каталог за немски стоки ааа// използвате даже думите// знаеш че никога няма да имаш тези лъскави неща от каталога/ но те съществуват някъде и съществуват светът/(чете текста от листовете пред него) в който те съществуват// (вдига рязко поглед от текста и поглежда към Г.Г.)така че като си помислиме човек за миналото на България и сега със вашия успех и много други успехи на много други хора/(протяга напред изпълната в лакътя ръка) май времето на Некарман безвъзвратно отмина// или не е така//

Г.Г.: дано да е отминало безвъзвратно/ дано да е отминало/ защото всъщност това е метафора за света/ който ти е отказан/ за света/ който знаеш/ че съществува/ (държи се за брадичката със свити пръсти, с палец и показалец, като се опира на масата с лакът) но той не е твоя свят и ти не можеш да отидеш при него да прескочиш стената// (протяга напред ръка с изпълната длан)надявам се това време да е отминало //от друга страна това време е предупреждение за това колко лесно се връщат исторически времена и епохи// колко лесно се връщат диктатури/ и ние го наблюдаваме// (вдига ръка с отворена нагоре длан и посочва във въздуха)

С.И.: има ли миналото срок на годност/ в този смисъл

Г.Г.: миналото няма срок на годност за съжаление //знаете ли// (прави дълга пауза, затваря очи за по-дълго, поставя ръцете с лактите на масата, дланите са пред лицето, изправени една към друга, докосват се само върховете на пръстите) личното минало е невъзвратно няма да бъдем пак на двацет и пет колкото и да ни казват (---) (разтваря ръце и пръсти)

С.И.: за съжаление (---)

Г.Г.: за съжаление/ но// политическото минало е// възвратно/ пак за съжаление (събира изправени длани една към друга като за молитва)тоест неща/ които сме мислили/ че са останали завинаги в миналото могат да се върнат (лактите са на масата, показва наляво и надясно с показалците на двете си ръце, след това ги свива в юмруци и прибира двата юмрука един до друг)

С.И.: а има ли моменти/ в които паметта може да работи срещу нас или тя винаги е най-добрия приятел

Г.Г.: не/ не/ не винаги/ разбира се// по-сложно е тъй много зависи как помним (с лявата ръка обхваща юмрука на дясната, поглежда надолу и встрани)защото има много видове памет// във Времеубежище става дума за единия вид памет/ който е паметта// как да кажа популистката памет/ паметта/ която е плоска и// едностранна// (дланите са изправени лявата длан е отдолу, дясната отгоре и той леко поглажда дланите една в друга)това е // с тази памет си служат популисти// (събира дланите си една към друга, леко ги потрива, след това разтваря ръце и после отново ги събира и потрива едва в друга) има и друга памет/ паметта на разказаните истории/ паметта през личните истории/ много трудно можеш да излъжеш и много трудно пропагандата може да излъже/ а конкретния човек/ който има лична история и познава през кожата си // лъжата// а ние би трябвало да я познаваме//(свива ръцете си в юмруци, след това както са свити в юмруци леко докосва върха на палеца и показалеца, после обхваща с лявата си)

С.И.: да/ би трябвало/ но това е предизвикателство (с едната ръка се опира на масата и отдръпва тялото си назад) да / всъщност да забележиш/ да разконспирираш лъжата особено в това забързано време//

Г.Г.: о/ да/ това е да/ затова романът е нещо/ което не можеш просто да скролваш (вдига ръка и с изправен показалец показва, сякаш движи пръста си по смарт екран на телефон или компютър отгоре

надолу) не можеш просто да мърдаш пръста си по
него// книгата (кимва с глава) е бавна медия/ (разтваря ръце) но дава
дълги послания// надявам се (усмихва се и поставя ръцете си с
изпънати длани допрени една до друга като за молитва)